

I
1999

AQUELLA CORBA DE L'ESPATLLA potser mereix tota una vida, i no pot deixar de mirar-la; només mirar-la.

Quan el cambrer li reclama, amb dosis excessives de mal geni, si ha decidit el postre d'una vegada, l'agafa desprevingut, i li cal un esforç tan colossal com estèril per intentar no envermellir. No vol que noti com s'estava fonent, absort amb la corba que dibuixa una espatlla tres taules endavant, sota la pantalla d'un dels televisors. Una corba sublim en senzillesa, delicada, coronada amb l'explosió vermella dels cabells; un pintor avesat a admirar ballarines com Degas la signaria sense dubte.

Tres taules i tres mons, de vegades, són distàncies similars.

És l'hora del Telenotícies en un restaurant de menús i Manolo, el cambrer, li repeteix la llista dels postres del dia (iogurt, flam, gelat de vainilla, fruita del temps i tarta de Santiago). El to subratlla un mal humor ja habitual, agreujat per la intolerable

manca d'atenció del Jordi, pel preciós temps que li ha fet perdre. Atabalat, tampoc no para compte aquest cop, i demana d'esma l'últim que ha sentit, *tarta de Santiago*, tot i que sempre la troba embafadora, tot i que és un atemptat contra el règim que intermitentment intenta obeir, més per inèrcia que per voluntat. No vol molestar, no vol cridar l'atenció; no vol, o no pot, o simplement no en sap.

Sempre li costa escollir entre els plats del menú, tot i que la llista es redueix a dues opcions (excepte les postres, la tortura final), i que cada dia de la setmana repeteixen el cicle amb precisió de satèl·lit. Escollir té un marge d'error massa ample, i t'obliga a renunciar amb absoluta certesa; no recorda des de quan se li fa insuportable. O sí.

Per això prefereix que el serveixi la Nati. Ella li endevina sempre els gustos, i s'estalvia preguntar-li què vol; tots dos s'ho estalvien. Quan deixa els plats a taula, els acompanya d'un somriure de guarnició, i descriu aquest gest amb naturalitat, sense aparent esforç. Amb la Nati pot deslliurar-se del pes a decidir, i no li cal mantenir-se en guàrdia. Fa que les tovalles de quadrets (un dia blaus i blancs, un altre blancs i rojos; sempre descolorits) semblin catifes de benvinguda, i les taules del restaurant, illes menys abandonades. Els naufrags valoren detalls així. Potser no és gaire maca, potser la vida no li ha posat gens fàcil, però no té'n fa pagar les culpes, i quan parla no exigeix revenja. La Nati navega entre les taules; Manolo, en canvi, busca enfurismat la balena blanca que tots odien.

Avui la Nati deu fer festa. No és l'única novetat que trenca la rutina del menjador, sacsejada per la presència vermella d'uns cabells; i aquella espatlla, i aquella corba! És difícil descriure el traç que uneix els cabells al coll, com un matrimoni perfecte, d'aquells de tota una vida junts, encara de bracet quan passen el diumenge, ell amb el diari sota el braç, ella amb un tortell del pastisser de confiança.

La llum, que es filtra pels colors d'uns plats combinats pintats a la finestra, es dignifica quan travessa el vermell dels seus cabells i li il·lumina de gairell el braç, amb l'únic i delicat objectiu de subratllar el gest amb què atansa la cullera a la boca. El moviment deixa intuir uns llavis que s'obren en espera d'un bes o per xiular un secret íntim a l'orella d'algú. El quadre de damunt de la paret, d'un barroc tardà i decadent, ambientat en una sangonosa cacera de cérvols, li sembla fins i tot poètic avui.

El panorama de la clientela no acostuma a variar i, fidels a l'àncora de la rutina, s'asseuen sempre al mateix lloc. Les cadires ho agraeixen, i se senten còmodes i s'adapten als vicis de cada cos, a les postures que inclinen el pes a un costat o a l'altre. Són peces d'una partida d'escacs que no comença mai, un tauler que decora l'angle mort de la cambra. No costa reconèixer qui juga de peó, qui té ganes de travessar el camp de batalla, qui salta obstacles amb agilitat de cavall. Gent sense temps d'anar a casa i que no surten de la feina del tot, visitants d'un hospital proper que fugen del dolor

i ocasionalment, molt ocasionalment, la llum d'una estrella fugaç.

Dubta com interpretar que aquesta estrella prengui la forma vermella d'uns cabells: potser és un senyal d'alarma, o la marca amb què els deus assenyalen que una fruita és prohibida, o un convit a la passió. No creu que anunciï la fi del mil·lenni que a tothom preocupa tant; prefereix inventar-se que es tracta d'un senyal més íntim, que el destí li adreça en exclusiva.

Sense cridar l'atenció (una de les seves obsessi-
ons), no perd detall per captar el moment en què el vermell dels cabells es giri, perquè tem no disposar d'una segona oportunitat. Potser avui es compleix un cicle astral, i es troba davant de l'ocasió única que gaudeix cada generació per contemplar el pas d'un cometa. Un instant de revelació així mereix ser gravat en pedra si cal, com si un profeta escollit el baixés del Sinaí. Està preparat per qualsevol cosa, i no el sorprendria escoltar, de banda sonora, un cor d'àngels, batec d'ales inclòs, o la *Suite número 3* de Bach.

Però el plat de postres que xoca contra la taula el torna al món tangible; un cop i una afilada pregunta: Cafè?

Fa tres anys que dina aquí, sempre demana el mateix per a estalviar-se el pes de decidir, però no deu ser una dada gaire rellevant per al Manolo. Un tallat descafeïnat. De màquina, afegeix en un to de veu equivalent al silenci quan el cambrer ja és dos metres lluny, a punt de clavar una puntada de peu

a la porta de la cuina. Qualsevol dia esclafarà els morros d'algú a punt de sortir, però ningú no es queixarà, pensa.

Des de la taula del costat, una dona somriu amb complicitat. Deu tenir uns setanta anys. Se la veu fràgil, menuda, asseguda a la punta de la cadira amb discreció, rere una taula d'on quasi no sobresurt; la Nati, li hauria posat un coixí. Ve tots els dijous, quan hi ha canelons; per a ella deu ser una mena de festa, o el petit luxe que pot permetre's amb la pensió. Porta sempre la mateixa roba, que deu rentar una setmana per l'altra. Els rituals fan consistent la solitud. No se'ls acaba mai, els canelons, i posa el tercer dins d'una carmanyola que porta expressament. "Per al Rusti, que tampoc té dents, pobret", li va dir un dia. No en sap gaire cosa més; no perquè sigui discreta, sinó perquè ell no li dona conversa. Ella no li té en compte, i sempre el somriu, amb tendresa de fada bona, accentuant unes arrugues que, en certa manera, la fan més bella.

Tres taules endavant només resta un plat, una nota i unes quantes monedes de propina. Ni rastre de vermell ni d'esperança. La vida té aquestes coses, i un descuit pot fer-te perdre un tren i, en el pitjor dels casos, el tren.

El tallat que li porten és de sobre. Hauria de fer-se'n la col·lecció.

Aquesta obra va ser reconeguda amb un accèssit
al XXVIII Premi Literari de Novel·la Breu Ciutat de Mollerussa 2016,
organitzat per l'Ajuntament de Mollerussa. El jurat estava format per:
Josep Borrell (president), Pep Coll, Ramon Rubinat, Albert Villaró i Diana Solé.

© del text: Jesús M. Tibau Tarragó, 2018
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2018
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: juny de 2018
ISBN: 978-84-9975-994-4
DL L 665-2018
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

◀ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació
d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de
l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos
Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies
digitals de fragments d'aquesta obra.